

ДОБРУДЖАНСКИ

Телефон № 294.

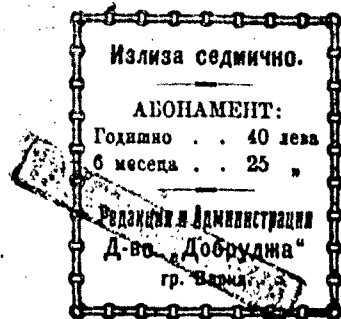
ОРГАН НА ДРУЖЕСТВО

„ДОБРУДЖА“ В ГР. ВАРНА.

Един брой 1 лев.

Обявления: на кв. см. официални по 1.50 лв. търговски по 1 лв. Годешни, речални, некролози, панихиди и благодарности по 30 лв. Всичко предплат.

ВЕСТИ

Свещеник И. Икономов.

избран за втори Енорийски свещ. при Храма Св. Никола в неделя 17 того след божествена литургия ще чете встъпнителна реч на тема:

„Кой трябва да бъде човешкият идеал.“ Поканват се всички.

Как се обезбългарява Добруджа.

Всеки запознат с икономическото положение на Добруджа знае, че една от най-добрепоставените народности иконом. бе българската. Не че турците по бяха с малко земя от българите; имаха не че всички други народности беа и се считаха за меншества и следователно притежаваха и по-малки пространства и не проявяваха почти никакъв интензивен живот. Турците имаха много земя. Живота, който водяха обаче и борбата която се поде след 1877 год. ги изтласка и застави — или да се изселат като продадат имотите си, или да се опретнат и да работят. Болшинството предпочетоха първото — ликвидираха. Българите, останали на местата си и чакаха да видят какво ще сторят новите господари. Предприе се нов кадастар на земята; стоици българи добруджанци големи собственици останаха с по 15—20 най-много 100 хектара земя остатък им се отне. За да има разработена земя на разположение и се раздава на колонистите които ще бждат пратени тук. Една малка част обезкуражени папуснаха и се преселиха в България, всички други се опретнаха на работа и чрез упорит труд, изнормия и постоянство те можаха да си създадат завидно икономическо стопанско положение. Съ течението на времето, добруджанците като едни, които още от турско време беа най-главния културен и икономически фактор, продължиха и сега дори и усилиха, своя интензивен живот, нещо което почна да беззаконно влашките държавници. Какво направиха след това знаем всички. Ние на кратко изтъкнахме това в миналите броеве на в-ка. Резултатите които дадоха техните драконовски закони не ги задоволиха, за това замислиха един пъклен план — да ги умаломощат икономически, и по този начин да ги заставят или да се изселат или да ги асимилират. Още през 1906 год. се направи опит в тулчанския окръг да се учреди една банка, която да купува земи изключително

от ръцете на българите и турците — земи останали като наследство спорни, и после да ги раздава на колонисти които ще се изплащат периодично а държавата ще гарантира.

В проекта устава на тая банка между другото се казва: понеже са в игра национални и икономически интереси Държавата е длъжна да даде пълната своя подкрепа. Добруджа непременно трябва да бъде наша, защото без нея ние сме като птици без крила. Трябва да сторим всичко възможно, щото на този път да се даде ромънски колорит и пр.!! Аз нема да цитирам статистики защото сж четели от всички ни на времето, ще цитирам резултатите. На 8 фев. 1904 год. дава се земя на 3171 семейства ромъни въ размери 25368 хектара. В 1905 г. към Българската граница са дали 15,827 хектара на 9,682 ромънски семейства. Не без интерес може да се прочете „Noua Revista Romana“ от 8 ноемвр. 1909, за да се видят резултатите от тая политика на грабеж — т. е. да вземем от чужденците и дадем на нас, защото тези са наши а онези тужди — ако не им се харесва да си отидат. Понеже тая система им се много услади и никой не се намери да подигне глас на протест против тая вандализация. След 1913 год. като откраднаха кадрилтера, заловиха се да го приложат но разбира се в много по голем мащаб. За да маскират целите си прибраха всички документи; крепосни актове, тапий и пр. от населението да видят уж кой каква земя и ма, на основание на какво я владее и не им ги повернаха и така необеспособени от никого и от нищо да могат си изпълни пълната задача спрямо новите граждани, който се смянява в техните цели да прочете списването на нац. либ. партия „Democratia“ № 3 и 4, гдето Винтиля Братяно, публикува програмата на държавната политика спрямо българите. „По какъв начин Ро-

мъния трябва да вземе земята и имота на българите за да не си създаваме след год. български въпрос“ като прочете човек тия статии не може да не стисне имруци... Доста шум направиха тия закони между нас. — Обърна се вниманието и на г. С. Радева и се помоли да обхване вниманието на българското правителство за намерението им и да се застъпят щото интересите на българите да бждат щадени. Той отговори, за вас не можем развали сжеските отношения, който не харесва да се изсели в България.

На протестите на някои сжвестни власи, които възмутени от тоя пладнешни обир, не се сдържаха правителството отговаряше с „Pericolul Slav“ страх от славянството. На самите свои чиновници по държавната имоти то заповеда да затварят очи пред разхищението и на държавните средства имоти само и само българина да бъде разсипан Страхът от славянството като призрак ги гонеше и, както показват дневните събития, продължава да ги гони и до днес.

Croton.

А. Захариев.

Сближение между сърби и българи.

От известно време упорито се заговори за сближение между българският и сръбски народи, дума даже взе да става и за обединение на двата народа. Идеята за обединение на южните славяни в едно става все по-вече и по-вече популярна.

Характерно е, че тия този път се подема от страна хървати и словенци и постепен но ще мине у сърбите от старата Сърбия и у нас.

Идеята за сближение и обединение на южните славяни се разпръсква високо от сръбо-хърватската и българската преса и не е за очудване, че получава такъв хубав прием от народните маси.

Същата идея, дочута от външния свят, дава и там отгласа си: — едни се изказват „за“, като съобразяват своите интереси в сж поставяне с интересите на истинската югославия, а други „против“, като чувствуват, че тази югославия ще пресече всички апетити.

Големата Югославия ще даде истинска кристализация на икономическите интереси не само на народите, които я съставляват, но и на народите, които граничат с нея, търкуват с нея или най-сетне пре-

чат на икономическото ѝ засилване в услуга на някои европейски държави.

Сближението на южните славяни, с една реч е един въпрос, който привлича вниманието на всички и неволно света се разделя по него на две половини.

Вжтре в самата малка Югославия — днешно Сърбо-Хърват.-Словенско, двете противни групировки сж на лице, докато завладенията от Сърбия народи искат федеративна Югославия, самоуправление на отделните народности, официалните ръководители в Сърбия — люде-те империалисти, които изнесоха на плещите си дневната Велика Сърбия, настояват и не искат да се чуе името Югославия, а да се чува името Сърбия в триименната държава. Докато хървати, словени, бошняци и македонци искат Югославия да обхваща без друго и България и чрез нея да добие истинския си ржст. Белград говори за тесни връзки между сжюзниците от войната и точно приложение на сжюзните договори и ако щете и насилнически санкции спрямо България.

Посещенията напоследък от български и ромънски министри в Белград се коментират ту като сближение, ту като отдалечение.

Какво е точното мнение на официалните ръководителни кръгове в България и Сърбия не може да се знае, но народните желаниа се напипват некак в собственото сжрдце и от тук отгатването за горещото подемане на идеята от пресата в България и Югославия.

Понеже въпроса изглежда гжй важен и лансираното сближение — обединение — тжй сждбоносно за южните славяни, ще се опитаме да потърсим по далечно и по на дълбоко неговото обяснение и обосноваване.

Ще потърсим първо в историчната моментите, когато южните славяни сж бивали сближени, или обединени и как се е отразявало то върху силата на економиката на тия държави.

Следва.

тжмнява хоризонта на победителя и победени, мрачна и неутешителна е перспективата на бъдещето за всички. Човечеството, като цели е изтжрвало кжрмилото на собствената си уредба и люшкано от непреварващите го сжбития изнемогва от уморителната борба, която все не дава желаниия резултат. Обществения политико икономически строй установен от вековете, като цели е негоден за повнататашно приложение. Целия свят заджжнил, кому — никой не може да каже, а бедствията всички чувствуват. Нема държава, която да не е торможена от икономическа криза.

Великата война, която уж щеше да разреши колониялния въпрос, която тегнеше само големите империалистически и капиталистически държави, донесе пожар и сжвсем разстрои живота на целия свят.

Хората от Версаял още повече сплетоха интересите на отделните държави и днес те вече не сж в сжстояние да излезат от хаоса, който те създадоха. И днес ежедневно падат не по-малко жертви на войната отколкото преди три години и нема изгледи, че тия жертви ще се намалят, напротив — те се увеличават. Глада и войната вземат своите жертви. Държави и класи се стегат в сжюзи за да бранят или завладеят средствата за живот. Нам изгнаниците, тласнати наджното на мизерията, се налага най-вече да се стегнем в организация за да не загинем.

Света очаква изнемади. Ние трябва да бждем готови и ги посрещнем. Само здраво организирани ние ще можем оцеля и използвам сгодните случаи, които евентуално на се биха удали.

Прочее всички добруджанци на работа! Да стегнем редовете си и бждем на шрек!

Дружеството ни услужва на всички нуждаещи се по работи съ Ромъния.

Прави заявления на ромънски, пръвежда отъ български на ромънски и обратно всекакви документи и други книжа. Отнесете се до канцеларията на дружеството въ Зданието на Пожарната команда.

Печатница на Д. Тодоров.

Пред нови катаклизми.

Положението на света, главно на Европа, от ден на ден се усложнява и влошава. Всеки нов ден носи и нова свада. Нови конфликти, последвани от верига усложнения, търсят разрешение в здравия политически разум и като го не намират, търсят го в оржжнето. Тжмен буреносен облак за-

Терора в Добруджа.

Сведения от вътрешността.

Мъките на нещастния добруджанец минаха вече всекаква граница. Перото е безсилно да опише всичкия ужас, кръв и сълзи, що се обилно лее из цялата Южна Добруджа. Виоците на нечовешки изтезанията мъже и писците на обезчестени жени и деца днес огласяват цялата ни нещастна родина.

Ето що видях и чух в едно катче на тая нещастна земя — градина на мъките.

В село Чукурово, Балчишко отиват 8 души войници заедно с горския стражар Иван (през името му не можах да науча), който им показал от кои семейства има избягали в България. Войниците залавят Обрекин Великов на 60 год. Пеню Иванов на 56 год. Митю Алексиев на 21 год. и Христо Енчев, Закара ли ги в с. Куйджук. Тук започнали уж да ги разпитват за избягалите и започнали да се изреждат да ги бият. След като ги прострели полумъртви от бой, измислили нещо ново, нечувано до сега. —

Опекли 10 яйца в жаравата и ги натурнали да истиват под мисниците на нещастниците. След това ги откарвали неизвестно къде. Обрекин Великов и Пеню Иванов, които не можели да станат и които до сега може да са издъхнали „освободили“ т. е. изхвърлили на улицата от където ги прибрали домашните им.

Същите войници отива, след това в село Тюлюдже и си взделили 13 души — Петко Стоянов, Михал Стоянов, Петко Русиянов, Стоян Русиянов, баща им Русия и още много други на които имената не можах да науча, закарвали ги в село Куйджук, съблели ги съвсем голи и с една дъска на която наредили счупени игли и ги били до смърт. Какво е станало по-нататък с тях не знам.

През същото това време, когато в секцията непрестанно се леят жърви и сълзи и житата прегарят в полето непожжани — Подпоручик Стефанеску на сила събира момите и момците и ги кара да му играят хоро. Влезнал сред хората той избира красивите момичета и булки и нарежда своите солдати при тях. А жетвата чака и още много ще чака, защото всички селяни от Куйджук са задължени срещу подпис че не ще отиват в полето и гората. Който наруши заповедта ще бъде застрелян.

Б—6 хиляди души събрани от Добришките и Балчишките села, под конвой отиват и севкат батовската гора. Защо става това никой не знае. Всички са замазани от побои, ангрии и аресты. Всеки ден ще срещнете по пътищата и селата навързани като добитък българи бledни и изпити, изгубили надежда за спасение.

Един от най-големите кървопийци и българоядци в Куйджук и околността е Куцовлаха Христо — таен агент. Още

от 1919 год. се е установил той в този край и, както се е хвалел сам, до сега е убил 19 души българи. Само три убийства е извършил в с. Куйджук. Живее в с. Куйджук в дома на Жеко Стоянов, който често минава в България и идва в Варна.

Тоя Христо също минава в България и идва до Варна. Обличал се с различни униформи и предвождал потери по полето и гората уж да гози бандити а в същото време залавял и отвлечал в гората богатите селяни и ако не му дадат пари убивал ги. Населението е тъй напладшено от него, че нем сме е да се оплаква. Мнозина и казаха че са били изнудени от него, обаче от страх пред него ме молха да им не съобщавам имената. Ще кажа само един — Стоян Томов от с. Куйджук.

Контра четите (ново изобретение), които уж гонят разбойници; посред бел ден обират селата и пътища без да им каже някой нещо.

Не стига тоя обир ами ето още какво изобретили да дограбят българина: — Айорманският секр. бирник вземал от Добрич някакъв гйон, като гйон той продавал задължително на селяните по цени каквито той намислил. Вземал по 40 лей за парче за което в Добрич не се плаща по-вече от 4—5 лей. Всеки селянин, който има работа в общината „купува“ гйон и понеже парчетата за нищо не ставали продавали ги по 3 лей на нагласения купувач. Като се попривършил гйона, вземали ликовите на краля и кралицата и задължили всички селяни да купят по две парчета — по 50 леи — 100 леи. Изкарали тоя гешефт, заловили пак о гйона и платове. Задължавали селяните да купуват плат по 2 метра който едно че им е ненужен и второ за нищо не става, но за това никой ги не пита. — Ако не купиш, не ти се свързва работата.

На 6 срещу 7 того 12 часа сред нощ в с. Куйджук, по заповед на капитаниа началник на гарнизона в Баладжа, направила тревога под ръководството на подпор. Стефанеску, (началник в Куйджук). Забили камбаните, обградили селото с една рота войници, започнали да стрелят, да пушат ракети и пр. През това време друга рота изкарала заспалото население до един на главния селски площад избрали си момичета и булки и ги отвели из тъмнината. Обезчестени са били момичета, Марийка Ст. Петрова и др. имената на които не ми позволяват да спомена.

В същото време, ротата що обградила селото ударила на плячка по правдите къщи. Домовете на Атанас и Михо Дачеви били съвсем разграбени. От закараните на площада мнозина били навързани и бити. Жестоко са били бити Матей Георги Кржстев и брат им Димитр Кржстев вързан е бил закаран до близката гора и застрелян, като казали че ис-

кал да избяга. Други десет души са били вързани и закарани неизвестно и до сега къде.

Останалите мъже, жени и деца били бити по ред от заградилите ги войници до сүтринята защото не били изкопали и уловили къртици за яките на капитановата и подпоручикова жена. Куйджучени били длъжни да представят 320 къртичи кожи за които кожи завчера бяха на ново събрани в селото, където ги и оставих.

После чух че въпроса се решил така — в срок от два дни, който не улови по една къртица и представи кожата на капитанина да му мисли. През това време никой не може да отива на частната си работа.

През вечерта на Куйджукската тревога е имало тревога и в с. Баладжа през която между многото побои са изведени очите на Пеню Костандинов и още двама чийто-име на не можах да науча защото рискувах да попадна в ръцете на солдатите, Ужасите и безобразията що вършат тия зверове в човешки образи са неопишуеми...

Е. Георгиев.

Имотите на чуждите поданици в Ромъния.

Ромънският министър на правосъдието е дал заповед до административните власти да вземат мерки за съхранението и ликвидацията на имотите на чуждите поданици.

Освободени са от секвестр имотите на:

- 1) Жените ромънки, които са изгубили поданството си чрез брак.
- 2) На чуждите поданици, които през време на войната са били в редовете на ромънската армия.
- 3) На чуждите поданици, които имали синове, или зетове под ромънските знамена и еспафи, на които се оставят само инструментите и минимум капитал необходим за съществуването им.
- 4) На дребните занаятчи и еспафи, на които се оставят само инструментите и минимум капитал необходим за съществуването им.

Ликвидацията ще става на сметка на фонда, който се образува от конфискациите.

Най-после ромъните снеха маската, до сега секвестра на имотите на българските поданици оправдаха с обстоятелството, че България не се е издължила съгласно договора на Ромъния. А сега?

Всички имоти на добруджанците служили в българската армия през 1916-1918 год. ще бъдат конфискувани. Българите ще бъдат пауперизирани в обезличени.

Малцинствата в Ромъния.

„Букурещ, 8 юли. Държавният подсекретар на малцинствата г. Попович-Ташка, е бил интервюиран от един от редакторите на в. „Ора“; комуто е заявил, че правителството ще се отнесе към населението от присъединените провинции с една дълга лоялност, но че сме-

та, какво малцинствата ще имат доверие към управлението. Правителството не ще понададе в същата грешка, която правеше старата унгарска администрация, която потискаше националностите. Унгарците, които понастоящем са под Румъния, са вече господари, по стават равноправни с румъните.“

Б. Р. Верно е че ромънското правителство не е понадало в същата грешка, която Унгария правеше в политиката си спрямо виородците.

За туй, види се, и „освободените“ им брати трансилванци съжеляват за унгарското управление.

Колкото за добруджанците — там работата върви по мед и масло. Непогрешимите ромънски управници безпогрешно разсипват българи и другите малцинства.

Още жадни за кръв!

Двадесетте хиляди жертви, които Ромъния ни взе през 1916-1917 год. из Влашко и Молдова не ги задоволяват. Те искат още жертви — още кръв на невинни жени и деца. Целото село Карай и още от няколко села от Добричско са закарани в затворите на Кюстенджа и Силистра. Върволица от мъченици е проточена на ново по добруджанските полета.

Къде отива добитъка, който Ромъния взема от България.

Преди България да започне да предава добитък на Ромъния — цялата ромънска преса беше писнала, че нямало добитък, че българите го изклали и че полетата запустели необработени, защото нямало работен добитък.

Сега, когато добитък се предава на ромъните, те наместо да го раздават на тий „много“ нуждиещите се свои земеделци — го изнасят. Ежедневно от Кюстенджа се експортират за Цариград по 100 глави едър добитък.

Ето колко истински и основателен е бил еремиевският им плач.

ХРОНИКА

С настоящия брой вестника ни начева второто си шестмесечие. Нолим неиздължилите се абонати да заплатят абонамента си за изтеклото шестмесечие и предплатят за второто.

Апелираме към абонатите да разпространяват вестника като записват нови абонати.

Реданцията.

Починал е внезапно от разбив на сърцето завчера на 6 юли видният *Тулчански гражданин Иван Иванов*.

Покройният е един от крупните търговци и фабриканти в тоя град.

Смъртта го намерили на пътя — паднал и издъхнал пред локала на Иван Христов.

Ромъния преговаря с болшевиките. След дълги протакания и преговори, най-после ромъните се решиха да преговарят с болшевиките. Делегатите на ромъните и съветите, едните от Четатеа Алба и другите от Овидиопол се срещнали посред естуара на Днестр на борта на един ромънски параход, където преговарят.

Руската делегация се председателствува от Якоблев — дипломат от царския режим, а ромънската от Паниину — пълномощен министър и още двама офицери.

Покрай въпросите свързани с навигацията по Днестър ромъните са опълномощени да преговарят и по други въпроси.

Завчера 11-того, Таке Йонеску е направил изложение в камарата за политическото положение на страната в свързка с сключените от него договори.

Между другото, той казал: *Историята не е познавала победители, които да са се показали по великодушни към победените.*

А ние ще кажем: — Историята не познава по голям фокусник — дипломат от Таке Йонеску — та не е чудно, ако това що говори не е тжкмо така.

ТЕХНИЧЕСКО ПРЕДСТАВИТЕЛСКО БЮРО

на

Елек.-и-ръ В. Николов, Ст. Димчев & С-ие

ВАРНА—НЮРНБЕРГ (Германия)

Драгоман 8 Gabelsberg Str 6/I

Представителство на най-реномирани и солидни чуждестранни фабрики за всекакъв вид Електрически, Индустриални и Земледелчески машини и принадлежности, и такива за всекакъв вид Индустрия, които благодарение връзките които имаме с чужбина доставляваме най-сигурно и при най-износни условия.

Проспекти и цени даваме при поискване.

С почитание:

Николов, Димчев & С-ие